

ČAS JE ZA » EKODOM!

Vložite malo in pridobite veliko – manjše stroške ogrevanja, elektrike in vode ter pomemben **delež v boju proti podnebnim spremembam**.

» Z zamenjavo navadnih žarnic za **varčne** (izboljšane halogenske in fluorescenčne sijalke) **privarčujete energijo in prihranite** od 25 do 50 evrov letno, odvisno od velikosti gospodinjstva.

» Ne pozabite – 70 odstotkov energije, **porabljene v gospodinjstvih v EU**, se porabi za ogrevanje domov. Z dobro izolacijo lahko stroške ogrevanja več kot prepolovimo.

» Porabo vode za osebno rabo bi z nekaj spremembami **lahko zmanjšali** za skoraj 50 odstotkov, tj. s povprečno 150 litrov na 80 litrov dnevno. Če bi denimo vsi Evropejci pri pripravi napitka zavreli le vodo, ki jo potrebujejo, in se izognili litru nepotrebne vrele vode dnevno, bi s prihranjeno energijo lahko napajali tretjino evropskih cestnih svetilk.

Vsi podatki, uporabljeni v teh navodilih, temeljijo na povprečnih vrednostih. Ne Evropska komisija ne katera koli oseba, ki nastopa v njenem imenu, ne prevzema odgovornosti za uporabo teh podatkov ali za kakršne koli napake, ki se lahko pojavijo kljub skrbni pripravi in večkratnemu preverjanju.

Nakupujmo premišljeno ...

- ▶ Pri nakupu novega gospodinjskega aparata izberimo izdelke **najboljšega energijskega razreda** (ti so označeni z zelenim A, najbolj potratni pa z rdečim G).
- ▶ Izkoristek navadnih električnih plošč je samo 50-odstoten. Avtomatske in steklokeramične plošče so boljše, najboljša izbira pa so plinski štedilniki in steklokeramične indukcijske plošče.
- ▶ Kupujmo baterije, ki jih lahko znova polnimo. Polnilec je lahko na sončne celice.
- ▶ Prenosni **računalniki** porabijo manj električne energije kot namizni.
- ▶ Preklopimo na »zeleno«, iz **obnovljivih virov** pridobljeno električno energijo. Poleg vodne energije so do okolja prijazni energetski viri še biomasa, bioplín, sončna energija, vetrna energija ...
- ▶ V trgovino vzemimo platneno vrečko, košaro ali pa že uporabljeno PVC-vrečko.
- ▶ Izbirajmo izdelke s čim manj embalaže (ali takšne, ki omogočajo ponovno polnjenje) in ki so do nas in okolja prijaznejši. Takšni so izdelki, opremljeni z evropskim okoljskim znakom – »**okoljsko marjetico**«.
- ▶ Kupujmo krajevno pridelano (sezonsko) hrano in redno pregledujmo živila, da se ne pokvarijo.

Učinkoviti » v kuhinji ...

» Preverimo, koliko nas vsak mesec **stane uporaba gospodinjskih aparatov** in koliko CO₂ izpustijo v ozračje. Pri dobavitelju električne energije si lahko izposodimo merilec porabe električne energije in poiščimo največjega potratneža.

» **Hladilnika** ne postavljajmo v bližino štedilnikov ali grelnikov vode. Z rednim odmrzovanjem hladilnika lahko prihranimo do 30 odstotkov porabljene energije. Priporočena temperatura za hladilnik je od 1 do 4 °C, za zamrzovalnik pa -18 °C. Vsaka stopinja manj poveča porabo energije za približno pet odstotkov.

» Med peko čim manjkrat odprimo pečico – pri vsakem odpiranju se temperatura zniža za 10 °C. Električno pečico izklopimo deset minut pred koncem peke, pa se bo jed vseeno spekla.

» Kuhajmo v pokritih posodah in porabimo do 30 odstotkov manj energije. Kuhalno ploščo lahko izklopimo že nekaj minut pred koncem kuhanja, pa bo hrana kljub temu gotova.

» **Razmislimo o nakupu pomivalnega stroja**, če ima naše gospodinjstvo vsaj tri člane. Pri ročnem pomivanju posode porabimo od 30 do 140 litrov vode in od 1,4 do 6,5 kWh energije. Pomivalni stroj pa za enako delo porabi samo od 18 do 27 litrov vode in od 1,4 do 1,8 kWh energije.

» ... varčni v kopalnici ...

» Raje se prhajmo kot kopajmo; tako vsakič porabimo 25 odstotkov manj energije.

» Uporabljajmo **pralni stroj** le, ko je poln. Čim več perila operimo pri 60 °C, namesto pri 90 °C, saj tako za pranje porabimo 50 odstotkov manj energije. Pri varčnem programu pranja je poraba energije manjša kar za 40 odstotkov.

» Preverimo stanje stranišnega izplakovalnika – vsaj 20 odstotkov kotličkov pušča, ne da bi vedeli za to. V enem letu skozi tak kotliček **steče v nič** okoli 90.000 litrov vode.

» Namestimo pipe in prhe z nizko pretočnostjo in prihranimo tudi do 70 odstotkov vode.

» Preverimo, ali po nepotrebem segrevamo vodo. Zadostuje, če termostat električnega grelnika vode nastavite na 60 °C. Enako velja za grelnik vode centralnega ogrevanja.

» ... in **preudarni** kjer koli – v hiši ali stanovanju.

» **Znižajmo temperaturo** za vsaj eno stopinjo Celzija. V enem letu bomo prihranili približno sedem odstotkov energije in znižali račun za **ogrevanje** za od 7 do 10 odstotkov.

» Ugašajmo luči, navadne žarnice pa zamenjajmo z **varčnimi**. Porabijo od 65 do 80 odstotkov manj energije kot navadne žarnice in trajajo vsaj desetkrat dlje. Poskrbimo za njihovo pravilno odlaganje in jih ne zavrzi skupaj z drugimi odpadki.

» Električnih naprav ne puščajmo v stanju pripravljenosti. Popolnoma jih **izklopimo**, saj tudi, ko gori lučka, porabljajo električno energijo. Televizor porabi kar 45 odstotkov potrebne energije, polnilnik mobilnega telefona, ki je neprestano vklopljen v vtičnico, pa kar 95 odstotkov energije.

» Okna in vrata nekajkrat dnevno za pet minut odprimo na stežaj. V kurilni sezoni prostore prezračujemo v najtoplejšem času dneva. Zračenje pri priprtih oknih in vratih trati energijo.

» **Ločeno odlagajmo** papir, embalažo in steklo ter biološke odpadke. Poskrbimo tudi za pravilno odlaganje **odpadne elektronske in električne opreme**.